

**KEBERKESANAN TERAPI SENI LUKISAN TERHADAP
REMAJA MANGSA PENDERAAN SEKSUAL**

SITI NOORASMAH HAMZAH

**SARJANA SAINS
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU**

2016

**KEBERKESANAN TERAPI SENI LUKISAN TERHADAP REMAJA
MANGSA PENDERAAAN SEKSUAL**

SITI NOORASMAH HAMZAH

**Tesis ini Dikemukakan Bagi Memenuhi Syarat untuk Memperoleh
Ijazah Sarjana Sains di Pusat Pengajian Pembangunan Sosial dan Ekonomi
Universiti Malaysia Terengganu**

Mei 2016

1807800011

Abstrak yang dikemukakan kepada Senat Universiti Malaysia Terengganu
Sebagai memenuhi keperluan untuk Ijazah Sarjana Sains

**KEBERKESANAN TERAPI SENI LUKISAN TERHADAP REMAJA
MANGSA PENDERAAN SEKSUAL**

SITI NOORASMAH BINTI HAMZAH

Mei 2016

Penyelia Utama : Sh Marzety Adibah Al Sayed Mohamad, Ph.D.

Penyelia Bersama : Profesor Madya Sabri Bin Ahmad, Ph.D.

Pusat Pengajian : Pusat Pengajian Pembangunan Sosial dan Ekonomi

Kajian ini bertujuan untuk melihat keberkesanan terapi seni lukisan terhadap tekanan, kesejahteraan diri, menyalahkan diri dan kesunyian dalam kalangan remaja mangsa penderaan seksual. Kajian ini juga bertujuan untuk melihat perbezaan tekanan, kesejahteraan diri, menyalahkan diri dan kesunyian di antara kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan. Melalui terapi seni lukisan pembolehkan tekanan, kesejahteraan diri, menyalahkan diri dan kesunyian remaja mangsa penderaan seksual akan dikenalpasti.

Reka bentuk kajian ini berbentuk kuasi-eksperimen dengan kaedah ujian pra dan ujian pasca bagi kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan. Sampel kajian terdiri daripada 80 orang remaja mangsa penderaan seksual yang tinggal di institusi pemulihan akhlak dan berumur di antara 13 hingga 18 tahun. Pemilihan sampel adalah secara pensampelan bertujuan. Tiga instrumen yang digunakan dalam kajian ini iaitu borang soal selidik, protokol temu bual separa berstruktur dan modul terapi seni lukisan. Borang soal selidik yang digunakan ialah PCL-C, PANAS-X, CITES-R dan UCLA bagi mengukur pembolehkan yang dikaji. Protokol temu bual separa

berstruktur pula digunakan bagi mengenalpasti keberkesanan terapi seni lukisan. Modul terapi seni lukisan digunakan sebagai intervensi dalam kumpulan eksperimen. Data kuantitatif dikumpul menggunakan borang soal selidik. Manakala data kualitatif dikumpul menggunakan kaedah temu bual dan hasil lukisan. Analisis statistik deskriptif seperti min dan sisihan piawai serta statistik inferensi seperti ujian-t pengukuran berulang dan ujian-t tak bersandar digunakan bagi menganalisis data kajian. Analisis temu bual dan hasil lukisan adalah sokongan data kuantitatif.

Hasil kajian mendapati: 1) Terdapat perbezaan yang signifikan antara ujian pra dan ujian pasca kumpulan eksperimen bagi pembolehubah tekanan, kesejahteraan diri, menyalahkan diri dan kesunyian. 2) Terdapat juga perbezaan yang signifikan antara kumpulan eksperimen dan kumpulan kawalan bagi pembolehubah tekanan, kesejahteraan diri, menyalahkan diri dan kesunyian. 3) Terapi seni lukisan merupakan kaedah yang sesuai digunakan kepada remaja mangsa penderaan seksual bagi meneroka dan merawat tekanan, kesejahteraan diri, menyalahkan diri dan kesunyian. Terapi seni lukisan merupakan medium meluahkan perasaan yang terpendam dan komunikasi berkesan.

Abstract of thesis presented to the Senate of the University Malaysia Terengganu in fulfillment of requirement for the degree of Master of Science

THE EFFECTIVENESS OF DRAWING THERAPY FOR VICTIMS OF SEXUAL ABUSE

SITI NOORASMAH BINTI HAMZAH

May 2016

Main Supervisor : Sh Marzety Adibah Al Sayed Mohamad, Ph.D.

Co-Supervisor : Associat Profesor Sabri Bin Ahmad, Ph.D.

School : School of Social Development and Economic

The purpose of this study is to investigate the effectiveness of drawings in art therapy to alleviating stress, well-being, self-blame and loneliness among sexually abused victims. This study is also conducted to identify the differences in stress, well-being, self-blame and loneliness between the experimental and control groups. In addition, this study will also identify the stress, well-being, self-blame and loneliness through the art therapy sessions.

This study adopts a quasi-experimental design using pre-test and post-test in experimental and control groups. The study sample involved 80 adolescents who were sexually abused victims and live in reformatory institutions, aged between 13 and 18 years. Samples were selected using purposive sampling. Three instruments used in this study were questionnaires, semi-structured interview protocol and an art therapy module. The questionnaire used were PCL-C, PANAS-X, CITES-R and UCLA to measure the variables. Subsequently, the art therapy module was used as an intervention instrument among the experimental group. Quantitative data was

collected by a set of questionnaires, while qualitative data was collected using the interview method and the results of the drawings. The analysis of descriptive statistics was reported in mean and standard deviation, while inferential statistics was reported in paired sample t-test and independent sample t-test.

The findings of this study indicated that: 1) there was a significant difference between pre-test and post-test in the experimental group with the variables of stress, well-being, self-blame and loneliness. 2) there was a significant difference between the experimental and control groups with the variable of stress, well-being, self-blame and loneliness. The art therapy session was used for sexually abuse victims to explore the treatment for stress, well-being, self-blame and loneliness. Art therapy was effective in encourage the victims in expressing their subdued and unconscious feelings during communicative interaction.